

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قرآن اعجاز

با استناد به
دیدگاه‌ها و آثار پژوهشگران و دانشمندان بزرگ جهان

رضا افضلی

سرشناسه: افضلی، رضا، ۱۳۶۷
 عنوان و نام پدیدآور: قرآن، علم، اعجاز، با استناد به دیدگاه‌ها و آثار پژوهشگران و دانشمندان بزرگ جهان / مؤلف: رضا افضلی
 مشخصات نشر: ساری: شوق، ۱۳۹۴، ۱۳۹۵
 مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص. مصور (بخشی رنگی)
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۴۶-۲۴-۵
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتاب‌نامه به صورت زیرنویس
 موضوع: قرآن--اعجاز
 موضوع: قرآن--تحقیق
 موضوع: قرآن و علوم
 موضوع: قرآن و علوم طبیعی
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ق ۴۱۶۸ الف / ۸۶BP
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۶۰۵۶۰

فَإِنَّ، علم، اعجاز

مؤلف: رضا افضلی

ویراستار: حمزه، دکتا علی اصغر زکوی

(دانشیار فلسفه و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران)

طراح جلد: محمدمهدی علی‌پور

صفحه‌آرا: حسن علی‌پور، محمد حسن غفاری ساروی

ناشر: نشر شوق ۳۲۸۶۷، ۰۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰

نوبت چاپ: دوم / ۱۳۹۵

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ: عترت

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۴۶-۲۴-۵

ISBN: 978-600-7246-24-5

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

Email: shogh_sari@yahoo.com

فهرست مطالب

- مقدمه ۱۱
- یادداشت مؤلف ۱۵
- پیش‌گفتار ۱۷
- بخش اول: معجزات و شگفتی‌های علمی قرآن ۲۷**
۱. ماده اصلی آفرینش ۲۹
۲. سقف محفوظ ۳۲
۳. روز، روشن‌کننده خورشید ۳۴
۴. نزل آهن ۳۸
۵. نهد و گسترش کائنات ۴۰
۶. آفرینش کما ۴۴
۷. بادهای بارورکننده ۴۷
۸. مراحل شکل‌گیری باران بزرگ ۵۰
۹. مرز میان دریاها ۵۹
۱۰. اعماق دریاها ۶۱
۱۱. زوجیت عمومی همه موجودات جهان ۶۶
۱۲. زوجیت در گیاهان ۶۹
۱۳. جنسیت زنبور عسل کارگر ۷۳
۱۴. آب و معجزه الهی ۷۶
۱۵. جنین‌شناسی ۸۰
۱۶. تعیین جنسیت فرزندان ۹۴
۱۷. حیض ۹۶
۱۸. پوست انسان ۹۸
۱۹. هویت در اثر انگشت ۱۰۱

۲۰. بخش کنترل‌کننده‌ی حرکات در مغز ۱۰۳
- بخش دوم: معجزات و شگفتی‌های تاریخی قرآن ۱۰۵**
۱. غلبه روم ۱۰۷
۲. خبر از جسد سالم فرعون ۱۱۰
۳. کلمه‌ی «هامان» در قرآن ۱۱۹
۴. خشم خدا ۱۲۴
۵. سندی علیه تحریف قرآن ۱۲۹
- بخش سوم: حقیقت این است ۱۴۳**
- حقیقت بن است ۱۴۵
- سخن خدا ۱۵۳
- منابع و مآخذ ۱۵۵

مقدمه

بازگشت به قرآن و سنت پیامبر خدا ﷺ و روش اهل بیت علیهم السلام، نسخه‌ی شفابخش امروز هر فرد مسلمان و جوامع اسلامی است و این امر تنها از طریق نامل و تدبیر در آموزه‌های این گنجینه‌های ارزشمند، قابل انجام است. یکی از مسیرهای پیچیده‌ی مقابله با قرآنی شدن جان و اندیشه‌ی مسلمانان، مشغول کردن آنان به ظواهر و پوسته‌ها و در نهایت بازداشتن آنان از عمق، ررنا و غنای محتوایی آخرین پیام خداوند است. فرایندی که نتیجه‌ی آن به تعبیر کریم علیه السلام، هجور^۱ شدن قرآن است که در واقع محرومیت و دورماندگی جوانان از فرهنگ متعالی دین و خالی شدن از حقیقت‌ها در عرصه‌ی انتقاد و فضیلت‌ها در عرصه‌ی اخلاق و در نهایت تنزل از مقام خلیفه‌ی الهی به جایگاهی فروتر از مرتبه‌ی چهاربایان^۲ است.

یکی از وظایف جدی ما و نظام مقدس جمهوری اسلامی، آشناسازی همه‌جانبه‌ی مردم، به ویژه نسل نو و جوان با حقایق علمی و علمی قرآن کریم با استفاده از ابزارهای مختلف است.

۱. «وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا: پیامبر [خدا] فرمود:

پروردگارا، قوم من این قرآن را رها کردند» فرقان/۳۰.

۲. «...أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ... آنان همانند چهاربایان بلکه گمراه‌ترند» اعراف/ ۱۷۹.

مؤسسه‌ی فرهنگی، آموزشی و پژوهشی پیامبر اعظم ﷺ ساری افتخار دارد که این مهم را وجهی همت خود قرار داده است و از طریق هم‌افزایی اندیشه‌ها، مهارت‌ها، تجربه‌ها و هنرهای استادان حوزوی و دانشگاهی و دانشجویان و طلاب و جوانان علاقه‌مند، با دغدغه و تحصیل کرده به تولید آثار در سطوح مختلف می‌پردازد. به آن امید که در انجام این رسالت مقدس که مورد تأکید بزرگان دین به ویژه رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی رحمته‌الله و عنایت مخصوص رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله عظمی‌الله سامنه‌ای عظمی‌الله است، گامی مفید و ماندگار بردارد.

اثری که در استان شماسست، حاصل زحمت یکی از جوانان ارجمند و دین‌پزوه است که در آن به استفاده از آرای اندیشمندان معاصر و حاصل تحقیقات آنان، با قلمی ساده و بی‌تکلف، در صفحاتی محدود و مناسب حوصله‌ی جوانان امروزی، به طرح بحث حقایق قرآن کریم در حوزه‌ی علوم تجربی پرداخته است. امیدواریم که سعی بلیغ او و همه‌ی همکاران ما در مؤسسه: آقایان دکتر سیدعلی هاشمی، استادیار فقه و حقوق و عضو هیات علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، دکتر علی‌اصغر زکوی (دانشیار فلسفه و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران)، دکتر محمداسماعیل قاسمی طوسی (استادیار تفسیر قرآن و متون اسلامی و عضو هیات علمی دانشگاه مازندران) و دکتر محمود دیانی (استادیار فلسفه دین و عضو هیات علمی دانشگاه مازندران) که در پیرایش و ویرایش علمی آن نظر داده‌اند و نیز آقای محمدعلی دیانی (دانشجوی دکترای ادیان و عرفان) و سایر عزیزانی که با طرح نظرات و همکاری‌های دیگر به یاری آمدند، مورد قبول حضرت حق قرار گرفته و

اسباب استحکام ایمان و تقیّد بیشتر خوانندگان به دین و حقایق آن گردد.
إِنَّهُ قَرِيبٌ مُّجِيبٌ^۱

تذکر این نکته شایسته است که: اگرچه رویکرد تجربی - به شکل انحصاری - به آموزه‌های قرآن، به نوعی دور ماندن از حقایق گسترده و محرومیت از دریا دریا حکم و معانی عالی‌ه‌ی فرا تجربی آن محسوب می‌شود، اما هرگز به این بهانه نباید از فهم مباحث دقیق و پیچیده‌ی تجربی که در کتاب خدا آمده است، بازماند. خاصه آنکه در متن قرآن درجی به دلایلی که در جای خود قابل توجه است، آیات بسیاری در صدد بیان «تایید تجربی» مشهود آفرینش است و مکرراً فهم و ادراک عالم و دقایق آن را از عنان آیات - و نه اشیاء - با منطقی استوار به بشر توصیه می‌فرماید^۲

در پایان، مؤسس «سازمان سامی خوانندگان عزیز و اندیشمندان فرهیخته‌ای که آرا و نظرهای انتقادی خود نسبت به این اثر را به اطلاع برسانند، به گرمی می‌فشارد و به پیرایه‌ی از امام صادق (علیه السلام) مطالبشان را هدایایی ارزشمند^۳ تلقی می‌کند. همچنین از آماره‌ی آخر شما برای نشر و اطلاع‌رسانی به تشنگان حقایق قرآنی استقبال می‌نماید. همچنان که می‌تواند با کمال افتخار هدایای مالی شما را در همیاری به‌عنوان «سازمان»

«مؤسسه‌ی قرآنی پیامبر اسلم (صلی الله علیه و آله) ساری»

(فرهنگی، آموزشی و پژوهشی)

۱. «... إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ: قطعاً در این (دگرگونی‌ها) برای صاحبان خرد عبرتی است» زمر/ ۲۱.

۲. «أَحَبُّ إِخْوَانِي إِلَيَّ مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ غُيُوبِي: بهترین دوستان نزد من کسانی‌اند که عیوب و

نواقص مرا به من هدیه دهند» (محمدرضا حکیمی، الحیاء، جلد ۱، ص ۱۹۶).

یادداشت مؤلف

در ابتدا خداوند را شاکرم که توفیقی نصیب نمود تا قدمی هر چند کورّه در مسیر خدمت‌رسانی به کتاب آسمانی‌اش بردارم. لازم می‌دانم از همه بزرگواران و دوستان خصوصاً اعضای هیئت‌رئیسه مؤسسه قرآن و امام اعظم علیه السلام که با نظرات و بررسی مطالب نقش به‌سزایی در غنای این کار داشتند صمیمانه تشکر کنم. همچنین از باب‌آوری جت‌الاسلام و المسلمین غفاری ساروی و سرکار خانم زهرا جهان‌نیده که در ابتدای طرح گردآوری این کتاب، با بررسی موضوعات و مطالب مسأله‌ها و مشاهران بنده برای به سرانجام رسیدن این مهم بوده‌اند، کمال سپاس دارم. امید است انتشار این کتاب در وهامی این سبب خشنودی و رضایت پروردگار و قوت ایمان بنده‌های حق‌تعالی را سبب باشد برای شناساندن گوشه‌ای از اعجاز قرآن بر مسلمانان و غیرمسلمانان که شناختی از ابعاد اعجازی قرآن ندارند و همچنین جواب قاطعی باشد به اشکاء ملحدان و شک‌برانگیزان دین اسلام که با اشاعه و طرح مسأله‌ها شبهه‌انگیز، قصد انکار و حیانت قرآن را دارند. آمین

پیش گفتار

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا

بِهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ۱

«آیا در معانی قرآن نمی‌اندیشند؟ زیرا اگر از جانب غیر خدا می‌بود قطعاً در آن اختلاف بسیاری می‌یافتند.»

خداوند قرآن را در هر گونه اختلاف و اشتباه مبرماً معرفی می‌کند و در این آیه مخالفان را به مبارزه‌طلبی در پیدا کردن اختلافی در قرآن دعوت می‌نماید آیه‌ای که در بُعد زمان نمی‌گذرد و می‌توان تمام اعجاز قرآن را در آن مشاهده نمود.

دکتر گری میلر^۲ این آیه را آیه‌ای «بسیار شگفت‌انگیز می‌داند. او کانادایی تبار و از مبلغان فعال مسیحی بود که در سال ۱۹۷۷ به دین اسلام روی آورد.

وی در مورد چگونگی اسلام آوردنش می‌گوید: روزی در یک روع به خواندن قرآن کردم تا بتوانم اشتباه و خطایی در آن پیدا کنم. با این کار عظمت و مقام مسیحیت را در دید مسلمانان بالا ببرم. فکر می‌کردم

قرآنی که ۱۴ قرن پیش در صحرا نازل شده است باید قدیمی و پراز
اشتباه باشد. اما متوجه شدم در قرآن اشتباهی وجود ندارد. حتی قرآن به
مسائل و امور زیادی پرداخته که در کتاب‌های آسمانی دیگر اثری از
آن‌ها دیده نمی‌شود. این کتاب کنجکاو و تعجب‌مرا برانگیخت تا آن را
کامل مطالعه کنم. هنگام خواندن قرآن به آیه‌ی عظیم و شگفت‌انگیز ۸۲
از سوره نساء رسیدم که می‌فرماید:

«ایا در معانی قرآن نمی‌اندیشند؟ (تا بر آنان ثابت شود که وحی
خداست) نه در این جانب غیر خدا بود. در آن اختلاف بسیار می‌یافتند».
یکی از اصول علمی شناخته شده در عصر حاضر، شناسایی و بررسی
آرا و نظریات متفاوت است. تا بتوان درستی آن‌ها را اثبات یا رد کرد.
قرآن کریم، مسلمانان و غیر مسلمانان را به تدبیر و تفکر در آیاتش دعوت
می‌کند تا در آن اندیشه کنند. بعد از تحقق دریابند که هیچ اشتباه و
خطایی در قرآن جای ندارد. هیچ نویسنده‌ای در جهان وجود ندارد که
کتابی بنویسد و با اطمینان از همگان بخواهد اشتباه آن را بازگو کنند. اما
قرآن مردم را به تأمل و اندیشه در آیاتش دعوت می‌کند.^۱

حال باید بدانیم چه کسی بر خلاف دانشمندان نویسنده‌گان جهان،
همه مردم و دانشمندان را دعوت به تفکر و تدبیر در قرآن می‌کند و
کافران و معاندان را به مبارزه‌طلبی در پیدا کردن کوچک‌ترین اشتباه در
این کتاب دعوت می‌کند. شاید جواب این باشد که این نویسنده باید
پروفسوری تمام عیار و عالم در همه حوزه‌های علمی باشد اما قرآن او را
این‌گونه معرفی می‌کند:

۱. گزیده‌ای از مصاحبه گری میلر با سایت عربیات و انعکاس آن در سایت مجمع اتحاد
دانشجویان جهان اسلام + قرآن کتابی شگفت‌انگیز تألیف دکتر گری میلر / نسخه الکترونیکی.
hp://www.rohama.org/fa/content/print/453.

وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَحِطُّوهُ بِمِيمِنِكُمْ إِذًا

لَا رَتَابَ الْمُطْبُورِ ﴿١٨﴾

«تو پیش از این کتابی نمی‌خواندی و با دست خود کتابی نمی‌نگاشتی، تا مبادا ابطال گران (در نبوتت) شک کنند».

شگفت‌انگیز اینجا است که نه تنها بعد از قرن‌ها دانشمندان نتوانستند خدایا و اختلافی در آن بیابند حتی شاهد آن هستیم که محققین و دانشمندان در حوزه‌های مختلف و با استفاده از تکنولوژی و تجهیزات و سال‌ها تحقیق و پژوهش، متحیرانه خبر از انطباق یافته‌های علمی خود با قرآن می‌دهند تا جایی که اعتراف می‌کنند که در حوزه‌های مختلف علمی، قرآن کامل‌ترین تعریف را ارائه داده است. برای نمونه دکتر مارشال جانسون^۱ استاد آناتومی و بیولوژی دانشگاه "توماس جفرسون" با مطالعه قرآن کریم می‌گوید: به عنوان یک عالم علوم تجربی، سر و کار من فقط با چیزهایی است که می‌توانم شخصاً ببینم، می‌توانم جنین‌شناسی و بیولوژی پرورشی را بفهمم. قادر هستم کتاب برآنی را که برایم ترجمه شود، درک کنم. همچنان که پیش از این مثال آوردم اگر بنا باشد من خود را با معلومات و بیانی که امروز از مسائل دارم در آن دوران در نظر گیرم، باز نمی‌توانستم این‌گونه مطالب را چنان که در قرآن آمده توضیح دهم. من هیچ دلیل و شاهی برای آنکه در مخالف با این حقیقت قرار گیرم نمی‌بینم که این شخص (محمد ﷺ) باید این اطلاعات را از جایی به دست آورده باشد. بنابراین من چیزی در اینجا در تعارض

۱. عنکبوت/ ۴۸.

با این نظریه نمی‌بینیم که دخالتی الهی در آنچه او نوشته، وجود داشته است. البته نمونه‌های فراوانی در این باره وجود دارد که در این کتاب به آن اشاره می‌کنیم.^۱
به آیات زیر توجه کنید:

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾^۲

«این همه مثل‌هایی است که برای مردم می‌زنیم و جز دانشمندان آن را تعقل نمی‌کنند».

وَيُرِي سُبُلَ مَدِينِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَمَا يَكْفُرُونَ إِلَّا لِرَبِّكَ هُوَ

الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦﴾^۳

«آنان که دانش یافته‌اند، مردمانی که آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق است و به راه عزیز ستوده راه ما است».

... إِنَّمَا خَشِيَ اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾^۴

«از میان بندگان خدا، تنها دانشمندان از او می‌ترسند و خدا مقتدر و آمرزنده است».

۱. کتاب A Brief Illustrated Guide to Understanding Islam / نسخه الکترونیکی / همچنین می‌توانید ویدئو و تصویر سخنان دکتر مارشال جانسون را در لینک زیر مشاهده فرمایید:
<http://www.islam-guide.com/ch1-1-h.htm>

۲. عنکبوت / ۴۳.

۳. سبأ / ۶.

۴. فاطر / ۲۸.

...وَأَلْمَلَيْكَةَ وَأَوْلُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

«و فرشتگان و دانشمندان (نیز گواهند که) جز او که (بر کار عالم) توانا و حکیم است، خدایی نیست.»

مان طور که می بینید قرآن در آیات متعدد، از ارزش علم و دانش سخن می گوید و آن چنان مقام دانشمندان را بالا می برد تا جایی که ارزش دانشمندان را در کنار فرشتگان، گواه بر حقانیت خدا می داند. آیا اگر بر فرض هم شخصی بخواهد به دروغ ادعای نبوت کند، حرفی از علم به میان می آورد یا نه؟ بارها بارها دانشمندان را به عنوان تصدیق کننده آیات خود معرفی می کند.

آری! مباحث علمی قرآن به شک یا چند آیهی محدود تعلق نمی گیرد تا شک برانگیزان بتوانند حقایق را بر سرگیری های علمی قرآن را به تصادف نسبت دهند؛ بلکه قضیه به بخش بزرگی از آیات قرآن کریم (نزدیک به یک ششم آن) مربوط می شود. اعجاز قرآن در این جا است که علم جدید با تمام سلطه و شکوهی که دارد نتوانسته است چیزی از اشارات یا عبارات علمی آن را رد نماید.

سزاوار است تا دانشوران منصف در پیشگاه آن، با کمترین احترام و خضوع بایستند. مطمئناً نمی توان کتابی را به چالش کشید که نویسنده و فرودآورنده آن آفریدگار کائنات بزرگ است و خود بر حقانیت آن گواه بوده و آن را به علم خویش نازل کرده است. عبدالرئوف مخلص مؤلف

برجسته قرآنی جایگاه مباحث اعجاز علمی قرآن کریم در عرصه علوم تجربی را این گونه بیان می کند:

۱. آشنایی با بعد علمی اعجاز قرآن، در دل های مسلمانان اثر بلیغی بر جای می گذارد؛ زیرا وقتی این حقایق درخشان را در کتابی که به آن ایمان دارند ببینند، ابهت و عظمت این کتاب، بیش از پیش در اعماق جان و روانشان رسوخ یافته، موجب تمسک بیشتر آن ها به آموزه های این کتاب هدایت و نور خواهد گردید.

۲. در عصر حاضر که با انکشاف ظرفیت ها و تبلور ابزارهای معلوماتی، روند مبادعه علم و مهارت از بیان ویژه ای برخوردار گردیده است، بخش اندیشه های تریبون برانگیز پیرامون حقانیت رسالت های آسمانی و از آن جمله رسالت محمدی (ص) نیز رواج و رونق روز افزون یافته است. طبیعی است که مقابله با این موج، فقط در زمان علم میسر است. بنابراین ارائه حقایق علمی از سوی یک پیامبر الهی و کتاب نخوانده، آن هم در عصری که هیچ نشانه ای از اکتشاف علوم تجربی در آن وجود نداشته است، می تواند بستری مناسب برای اقتناع منصفان قرار گرفته و گواه قاطع راستی و درستی رسالت اسلام باشد و از همین روی به عنوان یکی استوار در برابر این موج ستیزنده بایستد.

۳. گشودن مبحث اعجاز علمی قرآن کریم، زمینه ای رسن برای معطوف ساختن نگاه ها به وجهه علمی کلیت اسلام است؛ زیرا وقتی قرآن به عنوان سند اصلی این دین، با مقوله علم تا آنجا پیوند تنگاتنگ داشته باشد که بارزترین انکشافات علمی جدید را تفسیر نماید، بدیهی است که برآیند این امر، درخشش این حقیقت خواهد بود که بر این اساس اسلام خود، دین علم است.

۴. پرداختن قرآن به علوم تجربی و طبیعی می‌تواند بهترین مشوق و انگیزه برای مسلمانان باشد تا مسیر پژوهش‌های علمی را پی گرفته، به پیشرفت معرفتی و علمی دست یابند و بزرگ‌ترین چالش دنیای اسلام را که همانا عقب‌ماندگی در عرصه‌ی علوم است درمان کنند. چنان که این عامل نقش خود را در عصر اولیه طلایی اسلام، که مسلمانان هم از نظر فهم و هم در عمل به قرآن نزدیک‌تر بودند، به درستی ایفا کرد و جهان اسلام در دوران خلافت‌های اموی و عباسی شاهد یک رستاخیز علمی فراگیر گشت؛ به طوری که رنسانس اسلامی پیش درآمدی برای رنسانس اروپا شد. تمدن اسلامی با دو ویژگی «معنویت» توأم با «مدنیت» پایه‌های عرصه وجود گذاشت.

۵. اعجاز علمی قرآن کریم، ابزار مؤثر نوینی برای آشنا ساختن غیرمسلمانان به حقیقت اسلام است، که می‌تواند پنجره جدیدی به سوی افق‌های این دین به رویشان بگشاید. از آن روی که عصر، عصر علم است و زبان دعوت در عصر علم هم چیزی جز از سنخ علوم نتواند بود به همین دلیل است که هر جا مسلمانان با راه علم سخن گفته‌اند، گوش‌های شنوای بیشتری برای این پیام روشن‌نویس دل و جان یافته‌اند. پس پرداختن به بُعد علم در قرآن می‌تواند حقیقت تازه‌ی روش شده‌ای را احیا نماید و آن این است که تعریف حقیقی اسلام آن چیزی نیست که غرض‌ورزان با قراردادن آن تحت تابلوی خشونت، از آن ارائه می‌کنند. همچنین آیت‌الله مکارم شیرازی در کتاب «قرآن و آخرین پیامبر» به شرح چند نمونه از اعجاز علمی قرآن می‌پردازد و در مورد ورود به مباحث علمی قرآن می‌فرماید: در اینکه آیا ما حق داریم آیات قرآن را با

مسائل مختلف علوم طبیعی و اکتشافات علمی تطبیق کنیم یا نه؟ و آیا از این راه می‌توان برای ارزیابی قرآن و کشف معجزات علمی آن استفاده کرد یا نه؟ نظرات مختلفی در میان دانشمندان اسلامی وجود دارد.

بعضی چنان راه افراط را در پیش گرفته‌اند که آیات قرآن را با کم‌ترین تناسب، بر یک سلسله فرضیات علمی - و نه حقایق مسلم و قطعی - تطبیق کرده‌اند و به گمان خود از این راه خدمتی به شناسایی قرآن نموده‌اند. در حالی که این یک اشتباه بزرگ است، فرضیات علمی پیوسته در حال تغییر و تحول می‌باشند و قرآن یک واقعیت ثابت است. تطبیق یک واقعیت ثابت بر یک سلسله امور متحول و متغیر نه منطقی است، نه خدمت به علم، نه خدمت به دین.

در برابر این دسته، گروه دیگری هستند که راه تفریط را پیموده‌اند و معتقدند که ما به هیچ وجه نمی‌توانیم مسائل علمی را - هر قدر مسلم باشد - بر آیات قرآن - هر قدر روشن و صریح باشد - تطبیق نمائیم. این تعصب و جمود نیز کاملاً بی‌دلیل به نظر می‌رسد. اگر به راستی یک مسئله علمی به روشنی اثبات شده و از محیط «حرف‌ها» قدم به جهان قوانین علمی گذارده و حتی گاهی جنبه حسی بر آن وارد گرفته - مانند گردش زمین به دور خود، یا گردش زمین به دور آفتاب، یا گردش گیاهان نر و ماده و تلقیح در عالم نباتات و امثال این‌ها - و از بررسی دیگر آیاتی از قرآن هم صراحت در این مسائل داشته باشند، چرا از تطبیق این مسائل بر آیات قرآن سر باززنیم و از این توافق که نشانه عظمت این کتاب آسمانی است وحشت داشته باشیم؟

چه مانعی دارد قرآن مجید در بحث‌های تربیتی و توحیدی خود، پرده از روی یک سلسله حقایق علمی که بر مردم آن عصر مستور بوده بردارد

و پیروان خود را در کشف این حقایق از طرق علمی کمک کند و هم ارتباط خود را با جهانی مافوق جهان ماده و محیط محدود افکار بشری اثبات کند. از این بیان روشن شد که چه حدودی از تطبیق آیات قرآن بر مسائل علوم طبیعی مجاز و منطقی و چه حدودی نادرست و غیرمجاز است.^۱

در این کتاب هم سعی شده با توکل بر خداوند و با استناد به منابع موثقی و در رأس آن کتاب‌های منتشر شده از دانشمندان و پژوهشگران جهان و مطالعه نظرات مختلف آن‌ها همچنین با بهره‌برداری از تفاسیر علمای اسلام به صورت دقیق و دور از افراط به مبحث معجزات و شگفتی‌های علمی و تاریخی قرآن پرداخته و مطالبی در این راستا گردآوری و تدوین شود. با نوری این مسئله لازم است که در این کتاب تلاش بر این بوده که مرجع اصلی تمام مطالب به صورت پاورقی در انتهای هر صفحه درج شود به سبب جحاف نشدن حق مؤلفان و مترجمان کتب و نشریاتی که ما را در این مراجع ارجاع داده‌اند سعی شده تمام منابع در انتهای این کتاب آورده شود. لازم به ذکر است که قرآن کتاب بسیار عظیم و دارای اعجاز آشکار در نهان زیادی در ابعاد مختلفی است و مطمئناً مطالبی که در این کتاب به شرح شده است به سبب ظرافت و حساسیت آیات الهی دارای نقدها و کاستی‌ها نیز است و قطعاً قطره‌ای و شاید کمتر از قطره‌ای از اقیانوس بی‌منتهای عالم قرآن می‌باشد.

۱. قرآن و آخرین پیامبر / نسخه الکترونیکی / بخش آیا تطبیق آیات قرآن بر اکتشافات علمی صحیح است.